

OBSAH

1. ÚVOD	5
1.1. Základní definice a terminologie	5
1.2. Historický vývoj	8
1.3. Technický, technologický a ekonomický význam	9
2. TRIBOLOGIE	9
2.1. Všeobecná teorie	9
2.1.1. Tribologický systém	10
2.1.2. Tribologické procesy	14
2.2. Kontaktní procesy	15
2.3. Tření	15
2.3.1. Kluzné tření	20
2.3.2. Valivé tření	21
2.4. Opotřebení	22
2.4.1. Mechanizmy a druhy opotřebení	23
2.5. Maziva	26
2.5.1. Vlastnosti maziv	28
2.5.2. Klasifikace maziv	34
2.5.3. Ekologicky odbouratelná maziva	36
2.5.4. Přísady do maziv	36
2.6. Tribometrie	37

3. TRIBOTECHNIKA	44
3.1. Základní tribotechnický výklad vybraných strojních částí	44
3.1.1. Šroub, pružina, hřídel	45
3.1.2. Ložiska a těsnění	47
3.1.3. Ozubení	62
3.1.4. Řetězy, ocelová lana, brzdy a spojky	66
3.2. Mazací soustavy a zařízení	70
3.2.1. Krátkodobé mazací soustavy a zařízení	72
3.2.2. Dlouhodobé mazací soustavy a zařízení	73
4. TRIBODIAGNOSTIKA	97
4.1. Základní pojmy a úvod do problematiky	98
4.2. Rozdělení metod tribodiagnostiky	99
4.3. Odběr vzorků pro analýzu	100
4.4. Tribodiagnostická degradace maziva	101
4.4.1. Tribodiagnostika degradace mazacího oleje	102
4.4.1.1. Hodnocení fyzikálně chemických parametrů mazacího oleje	102
4.4.1.1.1. Kinematická viskozita	102
4.4.1.1.2. Bod vzplanutí	103
4.4.1.1.3. Obsah vody	105
4.4.1.1.4. Číslo alkality a kyselosti	106
4.4.1.1.5. Conradsonův karbonizační zbytek	107
4.4.1.1.6. Kapková zkouška	108
4.4.1.1.7. Celkové znečištění	111
4.4.1.2. Spektrální analýza mazacích olejů	114
4.4.1.3. Změna kvality mazacího oleje	115
4.4.2. Tribodiagnostika degradace plastického maziva	116

4.4.2.1. Hodnocení plastických maziv	117
4.5. Tribodiagnostika opotřebení strojních systémů 119	
4.5.1. Rozdělení metod 119	
4.5.2. Atomová spektrofotometrie 119	
4.5.2.1. Atomová emisní spektrofotometrie 120	
4.5.2.2. Atomová absorpční spektrofotometrie 120	
4.5.3. Částicová analýza - ferografie 121	
4.5.3.1. Podstata ferografie 121	
4.5.3.2. Feroskopické vyhodnocení 123	
4.5.3.3. Ferodenzimetrické vyhodnocení 125	
4.5.4. Další metody 126	
4.5.4.1. Polarografie 126	
4.5.4.2. Voltametrie 127	
4.5.4.3. Metoda RAMO 127	
4.6. Příklady provozních měření 127	
4.6.1. Diagnostika hydraulických obvodů 127	
4.6.1.1. Parametrické metody 128	
4.6.1.2. Termodynamické metody 128	
4.6.1.3. Vibroakustické metody 129	
4.6.1.4. Tribodiagnostické metody 129	
4.6.2. Vybrané příklady provozních měření 130	
4.6.2.1. Diagnostika motorových olejů 131	
4.6.2.2. Diagnostika průmyslových a speciálních olejů 141	
4.7. Multiparametrická diagnostika a tribodiagnostika 151	
5. VÝZNAM TRIBODIAGNOSTIKY V KOMPLEXNÍM HODNOCENÍ TECHNICKÉHO STAVU STROJŮ A ZAŘÍZENÍ 153	
LITERATURA 154	